Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enwau Eraill		0

TGAU

3000N30-1

A17-3000N30-1

CYMRAEG IAITH
Uned 3
Darllen ac Ysgrifennu: Trafod, Cyfarwyddiadol a Pherswâd

DYDD MAWRTH, 14 TACHWEDD 2017 – BORE

2 awr

I'r Arholwr yn unig		
	Marc Uchaf	**Marc yr Arholwr**
Adran A (Darllen)	**30**	
Adran B (Ysgrifennu)	**40**	
Cyfanswm	**70**	

3000N301 01

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Deunydd Darllen

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A.

Atebwch y **ddau** gwestiwn yn Adran B.

Ysgrifennwch eich atebion yn y lleoedd priodol yn y llyfryn hwn.

Mae tudalennau ychwanegol ar ddiwedd y papur os oes angen mwy o le arnoch ar gyfer eich atebion. Gwnewch yn siŵr eich bod yn rhoi'r rhif cywir i'r cwestiwn.

Awgrymir eich bod yn treulio eich amser gan ddilyn y canllawiau canlynol:

Adran A	– tua 10 munud yn darllen – tua 50 munud yn ateb y cwestiynau
Adran B	– tua 10 munud yn cynllunio
B1	– tua 25 munud yn ysgrifennu
B2	– tua 25 munud yn ysgrifennu

Ni chaniateir i chi ddefnyddio geiriaduron yn yr arholiad hwn.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Adran A (Darllen): 30 marc

Adran B (Ysgrifennu): 40 marc

Caiff nifer y marciau sydd ar gael ei ddangos mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

NOV173000N30101

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

ADRAN A (Darllen): 30 marc

Mae 6 darn darllen ar thema ‘Y Gemau Olympaidd’ yn y llyfryn darllen sydd ar wahân.
Darllenwch **bob** un o’r darnau’n ofalus ac yna atebwch y cwestiynau sy’n dilyn.

Darn Darllen 1
Gemau Olympaidd Rio

A1. Pa dîm oedd yr athletwyr o Gymru yn rhan ohono? [1]

....

A2. Faint o fedalau enillodd Unol Daleithiau America yng Ngemau Olympaidd Rio? [1]

....

Darn Darllen 2
Proffiliau o rai o sêr Cymru

A3. Pa ffeithiau sy’n wir am Jade Jones ac Owain Doull? Rhowch linellau clir a thaclus i gysylltu pob ffaith gyda’r athletwr / athletwraig cywir. [2]

Jade Jones	Y siaradwr Cymraeg cyntaf erioed i ennill medal aur yn y Gemau Olympaidd.
	Yr athletwr / athletwraig cyntaf o Brydain i ennill medal aur yn y gamp.
Owain Doull	Enillodd wobr Personoliaeth Chwaraeon y flwyddyn ddwywaith.
	Torri record y byd yn y ras pedwar cilomedr.

Darn Darllen 3
Rheolau Taekwondo

A4. Rhowch ✓ yn y blychau gyferbyn â’r gosodiadau cywir.
Mae un ateb wedi ei roi fel enghraifft i chi. [3]

Mae tri phwynt yn cael eu rhoi am lorio gwrthwynebydd.	✓
Gwyn yw lliw gwregys dechreuwyr a du yw’r lliw ar gyfer arbenigwyr yn y gamp.	
Ni ddylai helmed y cystadleuwyr orchuddio eu clustiau.	
Bydd tair rownd ym mhob gornest taekwondo.	
Mae lliw’r gwregys yn dangos safle’r ymladdwr.	
Am daro’r frest y mae’r mwyaf o bwyntiau i’w hennill.	

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

A5. Esboniwch pam mae angen gwisgo *hogu* mewn gornest. [1]

....

....

Darn Darllen 4
Diolch byth bod yr Olympics ’na drosodd!

A6. Pam mae Bethan Gwanas yn falch bod y Gemau Olympaidd wedi dod i ben?
Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

- Nid yw’n mwynhau chwaraeon. ☐
- Mae rhai athletwyr yn twyllo drwy gymryd cyffuriau. ☐
- Mae gwylio chwaraeon yn wastraff amser. ☐
- Bydd yn cael mwy o gwsg drwy fynd i’w gwely’n gynnar. ☐

A7. Pa **un** o’r ffeithiau yma sy’n wir am Mo Farah? Rhowch ✓ yn y blwch cywir. [1]

- Hyfforddodd gyda rhedwyr Kenya. ☐
- Symudodd i Somalia o Brydain pan oedd yn 8 oed. ☐
- Cafodd gynnig rhedeg dros dîm Ethiopia. ☐
- Daeth o Somalia i Brydain pan oedd yn 8 oed. ☐

3000N301
03

A8. Pam mae Usain Bolt yn ffefryn gan filiynau o bobl? [1]

....

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

A9. Ydy'r ffeithiau yma am athletwyr Gemau Olympaidd Rio yn wir? Nodwch a yw'r gosodiad yn gywir neu'n anghywir drwy roi ✓ yn y golofn briodol.
Mae un ateb wedi ei roi fel enghraifft i chi. [4]

	Cywir	**Anghywir**
Mae Usain Bolt yn serennu yn rasys y 100 metr a'r 200 metr.	✓	
Cafodd Justin Gatland ei ddal yn cymryd cyffuriau bum mlynedd yn ôl.		
Y campau gafodd fwyaf o arian gan y Loteri wnaeth orau: seiclo, rhwyfo a hwylio.		
Mae athletwyr o Kenya ac Ethiopia bob amser yn gwneud yn dda yn y cystadlaethau rhwyfo.		
Roedd sylwebyddion yn cyfeirio at dîm Prydain fel tîm Lloegr.		

Darn Darllen 5
Medalau Gemau Rio yn 'cuddio argyfwng yn ein cymunedau'

A10. Pa broblemau sydd yn y byd chwaraeon yng Nghymru?
Rhowch **dair** enghraifft. [3]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

A11. Pa **air** mae'r Aelod Cynulliad Lee Walters yn ei ddefnyddio i ddangos bod gormod o bwyslais yn cael ei roi ar ennill medalau? [1]

Rio oedd y Gemau Olympaidd gorau erioed i athletwyr o Gymru, wrth iddyn nhw ennill deg o fedalau. Ond yn ôl Lee Walters, Aelod Cynulliad dros y Blaid Lafur, mae'r obsesiwn gydag ennill medalau mewn pencampwriaethau fel y Gemau Olympaidd yn peryglu chwaraeon ar lawr gwlad.

....

Darn Darllen 6
Tîm Olympaidd Cymru?

A12. Beth oedd camp Angharad Mair ym Mhencampwriaethau'r Byd yn Athen? [1]

....

....

A13. Darnau Darllen 5 a 6.
Medalau Gemau Rio yn 'cuddio argyfwng yn ein cymunedau' a Tîm Olympaidd Cymru?

Mae Darn Darllen 5 a Darn Darllen 6 yn sôn am y Gemau Olympaidd.
Cymharwch y ddau ddarn gan gyfeirio at:

- agweddau at y Gemau Olympaidd
- sut mae'r agweddau / safbwyntiau yn cael eu cyfleu. [10]

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

3000N301
05

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

3000N301 07

Arholwr yn unig

ADRAN B (Ysgrifennu): 40 marc

Yn yr adran hon byddwch yn cael eich asesu ar ansawdd eich sgiliau **ysgrifennu.**

Atebwch y **ddau** gwestiwn canlynol **B1** isod a **B2** ar dudalen 12.

B1.

Ysgrifennwch araith yn mynegi barn ar y gosodiad: Mae gormod o bwysau ar bobl i gystadlu ac i lwyddo yn ein byd ni heddiw. Ydych chi'n cytuno neu anghytuno? Rhowch resymau dros eich barn. Rhowch ddigon o ffeithiau i gefnogi eich safbwynt.

Mae 10 marc am gyfathrebu a threfn a 10 marc am ysgrifennu'n gywir. [20]

- *Os byddwch yn defnyddio gwybodaeth o'r testunau bydd angen i chi ddefnyddio eich geiriau eich hun.*
- *Gallwch gynllunio eich gwaith yn y blwch isod cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.*
- *Gallwch ddefnyddio tudalen ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn hwn os bydd angen.*
- *Dylech geisio ysgrifennu rhwng 200 a 300 o eiriau.*

CYNLLUN:

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

ARAITH:

3000N301 09

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

Arholwr yn unig

B2. Mae eich ysgol wedi ennill grant o filiwn o bunnoedd gan gronfa Y Loteri Genedlaethol. Ysgrifennwch lythyr perswâd at Bennaeth eich ysgol yn cynnig syniadau sut i wario'r arian.

Mae 10 marc am gyfathrebu a threfn a 10 marc am ysgrifennu'n gywir. [20]

- *Gallwch gynllunio eich gwaith yn y blwch isod cyn dechrau ysgrifennu ar y tudalennau sy'n dilyn.*
- *Gallwch ddefnyddio tudalen ychwanegol sydd yng nghefn y llyfryn hwn os bydd angen.*
- *Dylech geisio ysgrifennu rhwng 200 a 300 o eiriau.*

CYNLLUN:

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

LLYTHYR:

Arholwr yn unig

© WJEC CBAC Cyf.

Arholwr yn unig

DIWEDD Y PAPUR

© WJEC CBAC Cyf.

Trowch y dudalen os bydd angen mwy o le arnoch i ysgrifennu.

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

© WJEC CBAC Cyf.

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

Rhif y Cwestiwn	Tudalen ychwanegol, os oes ei hangen. Ysgrifennwch rifau'r cwestiynau ar ymyl chwith y dudalen.

Arholwr yn unig

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

ⓗ WJEC CBAC Cyf.

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU AR Y DUDALEN HON

ⓗ WJEC CBAC Cyf.